

Barndom.

Jeg blev født den 7. december 1941 på gården Skelbo Fyn.
under krigen, foregik fødslen på gården.

i Højrup på
Da det var

Skelbo har været i slægtens eje siden 1798. Vil du vide mere om gården, kan du læse på hjemmesiden ærenlund.dk under Højrup/Skelbo, hvor der er meget mere historie om Skelbo.

Min mormor og morfar ejede gården.
De boede i stuehuset på (1. sal).

Morfar på trappen til stuehuset.

Mor og far boede nedenunder (stuen). De havde gården i forpagtning.

Gården var en firlænget gård, alle staldbygninger var bindingsværk med stråtag. Stuehuset var "nyt" fra 1904 med hårdt tag.

På gården var der ca 15 køer, ungvæg, grise ca. 10, der fik mange små, der voksede op og blev solgt til slagteren. Der var 3 heste inden far fik traktor i 1948. Høns, ænder og 2 hunde, 1 jagthund og 1 kælehund.

Det var et alsidigt landbrug. Der blev hvert år dyrket byg, havre, rug eller hvede. Rug blev anvendt, når der skulle skiftes stråtag på staldbygningerne. Der var alm roer, spise roer og kålrabier til køerne, og der blev dyrket sukkerroer, som efter optagningen blev kørt til Højrup Station, hvorfra de blev transporteret på jernbanevogn til Odense Sukkerkokeri.

Vi dyrkede også tobak. Det sluttede vist nok i 1948. Vi havde ca 200 tobaksplanter. Når bladene blev store, blev de forsigtig brækket af planten og lagt i kasser. Bladene blev herefter kørt hjem til gården.

Når tobaksbladene kom hjem til gården, blev de syet på en snor gennem ribben på tobaksbladene, hvorefter bladene blev hængt op på loftet i staldbygningerne for tørring.

Når bladene var tørret, blev de forsigtigt lagt i kasser for transport til en tobaksgrossist. De tørrede blade blev behandlet meget forsigtigt. Jeg husker, at hvert blad blev holdt op mod lyset for at kontrollere, om der var et hul i bladet. Hvis der ingen huller var kunne bladet nemlig bruges til at rulle cigarer, og prisen hos grossisten var bedre.

Som sagt var alle staldbygningerne tækket med stråtag. Næsten hvert år blev en del af stråtaget udskiftet med nyt. De strå, der blev anvendt, var rugstrå.

Inden stråene kunne bruges, skulle de renses for korn og avner. Det foregik ved, at vi tog en håndfuld strå, holdt godt fast om dem og førte dem ind mod en cylinderformet trætønde med en masse pigge. Når tønden kørte hurtigt rundt, blev korn og avner fjernet fra aksene. Herefter blev stråene sat i et kar, bundtet og var nu klar til, at tækkemanden kunne komme på besøg.

Når foråret kom, og tækkemanden var der, var det som regel mig, der skulle op på loftet og tage imod tækkemandens ”synål”. Synålen, forsynet med ståltråd, skulle føres udefra og ind på loftet, rundt om lægten på indersiden af taget og derefter stikkes ud til tækkemanden. Nålen skulle komme ud et helt bestemt sted i forhold til, hvor jeg havde modtaget nålen. Jeg husker tydeligt, at han indimellem råbte med ret skrappe ord, når nålen ikke kom ud dér, hvor han ønskede det.

Til gården var der en stor have, stor græsplæne og mange blomsterbede. Der var pærer, æbler, blommer, ribs, solbær stikkelsbær, jordbær og alt hvad der skal bruges af grøntsager. Der var altid muligheder for at spise frugter, og om sommeren havde mor altid en eller anden frugtgrød klar. Var det uden for sæsonen, havde mor altid syltet eller henkogt frugter. Der var ingenting, der skulle gå til spilde. Alt blev henkogt, frugter og grøntsager blev puttet i henkogningsglas og sat i kælderen klar til den lange vinter.

Om efteråret blev der lavet æblemost. Jeg ser for mig flere hundrede 1 liters flasker. Dejligt.

slagtet gris. Vores slagter fra far havde forberedt alt, en stige, kogende vand. Kniven var skarp, Grisen blev lagt på siden op ad af Grisen protesterede naturligvis

En eller 2 gange om året blev der Højrup kom ud på gården. Mor og en stor træbalje, masser af det havde slagteren sørget for. stigen, benene blev bundet. højlydt, og havde på det

tidspunkt voldsomme kræfter. Mor stod klar med spanden til opsamling af blodet. Slagteren tog den skarpe kniv frem, stak grisen i halsen og blodet løb i spanden. Til sidste måtte grisen give op. Den kunne ikke mere. Mor rørte rundt i spanden med blodet for at det ikke skulle koagulere. For at det ikke skulle koagulere, blev blodet blandet med byggryn.

Jeg husker, at vi altid fik blodpølse (sortpølse) den dag, der blev slagtet gris. Den nu døde gris kom herefter op i træbaljen med kogende vand. Huden skulle nu skrubes med en speciel skraber, som slagteren havde. Når hårene var skrabet af grisen, blev den lagt op stigen. Bundet godt fast. Stigen blev så rejst så stigen med grisen stod op af husvæggen. Den havde hovedet nedad. Når grisen var død, kom den ned i trækarret, som var fyldt med kogende vand. Slagteren skrabe nu alle hårene af grisen med et skrabehorn. Når slagteren havde parteret grisen, blev der lavet medister, der sammen med det øvrige grisekød blev pakket ind i passende stykker, skrevet nr. på og kørt hen til et frysehus med ca. 10 separate frysebokse. Frysehuset lå ca. 3 km fra Skelbo.

Jeg havde en rigtig god barndom. Der blev passet godt på mig. Jeg mener, at jeg allerede omkring 5-årsalderen om sommeren hver dag sidst på eftermiddagen skulle på marken og hente kørne, når de skulle hjem i stalden for at blive malket. Mor og far passede godt på mig, og havde de travlt eller skulle noget, var der jo mormor og morfar ovenpå til at passe på mig.

Noget, jeg har fået fortalt, er, at da jeg var 2-3-4 år gammel, kunne jeg finde på at gå hjemmefra. Derfor blev jeg bundet med en snor til en pæl midt på gårdspladsen. Allerede dengang må jeg have haft trangen til at se verden.

En dejlig og morsom episode med vores gamle hest Peter må også med her. Den husker jeg tydeligt. Jeg var vel 5-6 år gammel, og hesten skulle til smeden for at få nye sko. Far havde aftalt med smeden, at jeg skulle ride på Peter gennem Højrup og videre ud til smeden – i alt cirka 2 km. Der ville smeden tage imod mig.

Der var ingen problemer i det. Alt gik fint. Smeden tog imod mig, og hesten blev bundet inde i smedjen. Smeden og jeg gik ind til Karen for at få kaffe, og jeg fik saftevand.

Mens vi sad der, ringede telefonen. Det var far. Han fortalte, at Peter gik rundt ude på gårdspladsen derhjemme. Peter var åbenbart ikke blevet tøjret godt nok – han ville hjem. Det betød så, at jeg måtte gå hjem for at hente Peter.

Det var en dejlig hest. Jeg glemmer den aldrig.

Jeg havde mange opgaver på gården fra jeg var helt lille. Den første opgave var, at jeg om sommeren sidst på eftermiddagen skulle ud i marken for at hente kørne, så de kunne komme hjem og blive malket. Når far var færdig med malkningen, måtte jeg igen ud i marken med kørne.

Birgit og jeg skal skulle i marken med en kalv.

Jeg mindes, at morfar altid gerne ville have mig en tur. En tur på skoven og igen ud på med meget "small talk" om alt det, der var

med ud at gå markvejen op til Tingsskoven, igennem markerne og tilbage til gården. Dejlig tur Jeg husker stadig, hvordan morfar fortalte foregået i skoven i tidens løb. Skoven

hedder som sagt Tingsskoven, fordi der engang havde været et tingsted, hvilket vi altid gik forbi på vores tur. Ikke langt fra Tingsskoven ligger Galgebakken (86 m. høj), hvor galgen engang havde stået. Den sidste hængning fandt sted der ca. 1660.

Mor og far havde begge været på højskole, de var begge meget gymnastikinteresserede. Far var formand for Hillerslev Skytte- og Gymnastikforening. De ledede begge gymnastik, og det var rigtigt store hold. Jeg gik naturligvis også til gymnastik, startede sikkert som 7-årig, tænker jeg. I Hillerslev blev der i 1953 etableret et nyt stadion til fodbold og håndbold. Så selvfølgelig skulle jeg også spille fodbold. Der blev brugt mange timer på at spille fodbold.

Her træner jeg sammen med Povl og Birgit i haven på skelbo.

Der kom altid mange mennesker i vores hjem. Især om vinteren. I Gymnastikforeningen spillede de hver vinter dilettant og far var altid med i en forestilling. Han havde altid en ret stor rolle. Han kunne godt lide det. Jeg var vel 8-9 år, hvor jeg også var med i et stykke, men uden at skulle sige noget. Alle dilettantforestillingerne er beskrevet på hjemmesiden under Hillerslev/Hillerslev skytte- og Gymnastikforening.

Min morfar døde i 1953. Han havde i tidens løb haft mange tillidshverv, sognerådsformand i 30 år i Hillerslev kommune, amtsrådet, radikal hovedbestyrelse og mange flere. Min mormor døde i 1958.

1958 var ikke et år som mor og far husker som et godt år.

Mor og far, især mor, havde i mange år passet og plejet mormor og morfar. De boede jo på 1. sal i stuehuset på

Skelbo. Nu var den sidste, mormor død. Hvad skulle der nu ske med Skelbo. Far var forpagter på gården og fik derfor et tilbud fra mors 5 brødre om at købe gården. Et helt igennem urealistisk højt tilbud. Det endte med, at mor og far måtte flytte fra Skelbo til Sallinge, hvor de købte et lille husmandssted.

Flytningen fra Skelbo, og måden det blev gjort på, var rigtig hårdt, især for mor. Jeg husker, at fordelingen af indbo herunder alle de værdifulde gaver, bestik, porcelænsfigurer m.m. som min mormor og morfar havde modtaget i deres lange ægteskab, blev delt på en måde der var ganske uappetitlig. Det var de 5 brødres koner, der sørgede for det. En kniv m.m. til hver osv... Forfærdeligt. Jeg husker, at mor ikke ville være med til det. Hun gemte sig på loftet og græd og græd. Hun havde i alle årene været den, der tog imod sine brødre med deres kone og børn, sørget for mad til dem og også en gang imellem overnatning. Ja, ovenikøbet fik også mad med hjem. Flæskesteg/kylling/grøntsager m.m. Alt det var glemt da indboet skulle deles.

Skolen.

Jeg begyndte i skolen – Hjemly Fri- og Efterskole – i maj 1948, 6 år gammel.

Hvorfor jeg kom et år for tidlig i skole ved jeg ikke, men de øvrige i klassen var alle næsten 1 år eller mere ældre end mig. Vi var 13 i klassen, 5 piger og 8 drenge.

Vi gik på skolen i 7 år. Der var ca. 40-45 børn tilsammen i de 7 klasser.

Første skoleår (1. klasse) var klassen alene, men når vi begyndte på 2. skoleår blev 2. (lilleanden) og 3. (storeanden) skoleår slået sammen til en klasse.

Derefter blev 4. og 5. skoleår slået sammen og til sidst 6. og 7 skoleår slået sammen.

Vi børn havde måske den fordel, at vi kun gik i skolen hver anden dag. Nogle klasser gik mandag, onsdag og fredag og den anden gruppe gik tirsdag torsdag og lørdag. Til gengæld gik vi i skole fra 0800 til 1600. Det var nogle lange skoledage, men vi tænkte nok ikke så meget over det dengang.

Jeg husker, at der hver dag var en times gymnastik med efterfølgende bad. (Vi var nok mange der ikke så tit fik et bad derhjemme). Jeg husker om vinteren, når der var sne og snedriver, da skulle vi efter gymnastikken ud i snedriverne og vende sig, kun iført gymnastikbukser. Herefter skulle vi selvfølgelig ind og have et varmt bad.

Aksel Appel var leder af skolen indtil 1953. Der var også Agnes Andersen som lærer. Der var også tilknyttet en lærervikar.

Til ikke boglige fag havde vi lokale personer, der kunne undervise drengene i sløjt (vi kaldte det husflid) og pigerne i syning/strikning m.m. I øvrigt husker jeg, at vi drenge var med til syning/strikning i 1. klasse.

Vi blev undervist i den gamle retskrivning indtil 1953, hvor Aksel Appel trådte tilbage og Gunnar Oxe Petersen som leder af skolen. Som nye faste lærere kom Thyra Kaj (Jensen) og Svend Busk.

I de 7 år nåede vi desværre ikke at få sprogundervisning, hvilket jeg senere i livet havde store vanskeligheder med.

Alle klasser havde 2 udflugter hver sommer.

Den ene udflugt var en spadseretur ud i Tingskoven, hvor vi gik forbi Skelbo for at komme til skoven. Vi havde madpakker med. Vi legede forskellige lege i skoven. Brugte også turen til biologi.

Den anden udflugt var en udflugt til et eller andet sted på Fyn. De forældre, der havde bil, sørgede for transporten

Jeg kom ud af skolen april 1955 – dengang 13 år 5 mdr. gammel.

Da jeg ”kun” gik i skole hver anden dag, betød det, at der var mange forpligtelser derhjemme på Skelbo.

Der skulle om sommeren hakkes roer, der skulle hjælpes til i høsten. Jeg var fast mand på høstvognen, så kornnegene blev stablet rigtigt. Ikke noget der var særlig behageligt, især når det var byg. Jeg var vel 11 – 12 år gammel, så var det mit job at sørge for at der blev muget (det vil sige at gøre rent hos køer og grise).

Man duftede nok ikke særlig godt når man kom i skole, men det mærkede sidemanden sikkert ikke noget til. Han duftede sikkert af det samme.

Ved siden af Skelbo lå gårde Lykkensæde, der tilhørte familien Schroll. En stor gård på ca. 170 t. land. En af sønnerne, Torben Schroll var 3 måneder ældre end jeg. Vi havde mange timer herlige timer sammen. Da vi var 14 år, cyklede vi sammen til København. Han boede hos familie i Virum og jeg ved familie i

Griffenfeldsgade.

Jeg husker at vi allerede den første aften mødtes inde i byen. Jeg husker ikke hvorfor, men på vej hjem var vi uvenner. En af os cyklede 50 meter bag den anden. Det blev nu hurtigt glemt, heldigvis.

Vi var rigtig gode venner indtil Torben døde af kræft i en alder af 74 år i 2015.

Jeg synes, at da jeg var barn var der om vinteren altid frostvejr og sne. Der blev kælket og løbet på skøjter, hver vinterdag som jeg husker det.

De 7 år i børneskolen var afsluttet.

Jeg arbejdede hos far på Skelbo i sommeren 1955, samtidig med at jeg gik til konfirmationsforberedelse i Ryslinge Frimenighed.

Jeg cyklede dertil – ca. 14 km. Og blev konfirmeret 2. okt. 1955 af Poul Hansen.

November 1955 gik jeg på efterskole på Hjemly. Hjemly havde hver vinter et efterskolehold. Der var ca plads til 35 elever på holdet. De fleste boede på skolen, men de elever, der boede rimelig tæt på skolen, boede hjemme, jeg boede hjemme. Jeg gik på efterskolen fra nov. 1955 til apr. 1956.